

‘Boekenhandels zijn essentieel’

De Boekenweek, die 6 maart zou beginnen, is helaas uitgesteld tot de zomer. Na een zwaar jaar keken schrijvers en boekhandelaars er reikhalzend naar uit. Toch zal de week – ook op televisie – niet helemaal ongemerkt voorbijgaan.

Op de autovrije Benschop-
 perstraat, in het historische
 centrum van het Utrechtse
 provinciestadje IJsselstein,
 is het rustig op deze winterdag. Bakkers
 en slagers zijn open, maar de overige
 winkels zijn nog altijd gesloten. Sinds
 kort kan wel een bestelling worden afge-
 haald of op afspraak gewinkeld, zoals bij
 boekhandel Logica op nummer 17. In de
 etalage prijken de laatste boeken van
 Jessica Durlacher en Thomas Ross
 naast de biografie van de kersverse
 Amerikaanse vicepresident Kamala
 Harris. Binnen pakt eigenaar Frits Mulder
 een net bezorgde doos van het Centraal
 Boekhuis uit. “Uitgevers stellen titels uit,
 maar wat wel verschijnt laat ik gewoon
 doorkomen om uit te stallen”, zegt
 Mulder. “Regelmatig stoppen mensen
 voor de etalage om de QR-codes daarbij
 te fotograferen. Niet veel later heb ik dan
 weer een bestelling binnen.”

Onlinewinkel

Het bericht van de lockdown op 14
 december kwam voor Mulder als een
 klap. “Maar dat duurde hooguit twee uur.
 We hebben die dag nog een weekomzet
 gedraaid en ’s avonds meteen onze web-
 site aangepast zodat we als onlinewinkel
 verder konden.” Het werkte. Meteen al
 de volgende dag kwamen de eerste
 orders binnen. Met zijn zoon bracht hij
 de boeken zelf rond in IJsselstein en
 omgeving om zo te besparen op de por-
 tokosten. En te kunnen concurreren met
 de grote internetaanbieders als Bol.com.
 “We zijn de enige boekhandel in de
 omtrek. De gunfactor is groot, mensen
 zeggen, er is maar een winkel essentieel
 in deze tijd en dat zijn jullie.” In de goede
 oude tijd was er binnen altijd tijd voor
 een praatje, dat mist hij wel. Al werd
 daar bij het rondbrengen ook tijd voor
 gemaakt. “We kregen als dank regel-
 matig flessen wijn of chocolade mee.”

Kwaliteitsboeken

Mensen zijn het afgelopen jaar meer en
 anders gaan lezen, constateert Mulder.
 “Veel thrillers in het begin van de
 ‘intelligente’ eerste lockdown en Rileys’
Zeven zussen-reeks, maar ook Rutger
 Bregmans *De meeste mensen deugen*.
 In boeken over de bevrijding of van Geert
 Mak hadden mensen even geen zin.
 Toch lezen ze nu weer kwaliteitsboeken,
 zoals Durlachers *De Stem*. De schok is
 weggezaakt, ze kunnen er weer beter
 tegen.” Het gevolg van de onlinehause
 is dat ze van ’s morgens vroeg tot ’s
 avonds laat in de weer zijn, want ze
 moeten ook continu hun sociale media
 aanpassen. Maar zo draaide Logica in
 2020 toch nog wat omzet. Hij klaagt dan
 ook niet, maar beseft dat veel collega’s
 in de sector vechten om te overleven en
 is dan ook blij met de aangepaste maat-
 regelen, want dat scheelt tijd. Zonder
 steun van bekende auteurs was die er
 misschien niet geweest. Eind januari
 boden zo’n honderd van hen een petitie
 aan premier Rutte aan, waarin werd
 gepleit voor meer steun voor de lokale
 boekhandel, zoals de mogelijkheid om
 daar bestelde boeken af te halen.

Eigen geur

Een van de petitie-ondertekenaars is
 de Utrechtse schrijver Ronald Giphart.
 Regelmatig maakt hij op zijn sociale

media reclame voor de lokale boek-
 handel. “Zij kunnen moeilijk concurreren
 met onlinegiganten die geen portokosten
 hoeven te berekenen”, licht Giphart toe.
 “Door rechtstreeks bij hen te bestellen
 houd je ze overeind.” Maar het spontaan
 rondlopen in de boekhandel zal hij dus
 nog even moeten missen. “Ik vind het
 heerlijk om boeken beet te pakken en
 eraan te snuffelen. Ze hebben een eigen
 geur – de emotie die anderen hebben
 met wijn heb ik sinds de middelbare
 school met boeken. Het is ook de plek
 waar ik me laat verrassen. Regelmatig
 zeg ik tegen mijn favoriete boekhandels:
 ‘Je weet wat ik leuk vind, hier heb je een
 bedrag en verras me.’ Zo leerde ik gewel-
 dige nieuwe schrijvers en titels kennen.”

Voorwoord

Van 6 tot en met 14 maart is er geen
 Boekenweek, maar onder de titel ‘Het
 voorwoord van de Boekenweek’ vinden
 die week wel verschillende on- en
 offline-activiteiten plaats om het boek te
 vieren. En nog steeds klinkt de oproep
 de favoriete boekhandel te blijven steu-
 nen. Zowel de schrijver als de boeken-
 verkoper betreuren het uitstel, al had
 de Boekenweek nu toch niet kunnen
 concurreren met eerdere edities. Vóór
 2020 pakte Mulder daarbij altijd flink uit
 in Logica. “We nodigden hier bekende
 schrijvers uit voor een lezing, er was
 een hapje en een drankje”, vertelt hij.
 “Alexander Münninghoff was een
 geweldige succes; die is twee keer terug-
 gekomen. Mart Smeets, die ik totaal
 onderschatte, maakte er een feest van.
 Jammer dat het nu niet kan.” Giphart:
 “De Boekenweek is bij uitstek de tijd dat
 je als schrijver het land in mag om voor
 te lezen en je publiek te ontmoeten.
 Behalve leuk, is dat ook financieel inte-
 ressant. Je ontvangt geld voor de lezing
 en verkoopt extra boeken. Laten we dus
 hopen dat het deze zomer wel lukt!”

Boekenclub

**Özcan Akyol brengt de komende
 vijf dagen een vrolijk boekenpro-
 gramma waarbij Stefano Keizers
 het enige publiek is. Elke dag
 bespreekt een schrijver zijn of
 haar boek met een leesclub;
 als eerste is dat Peter Buwalda.**

► EUS' BOEKENCLUB 19.20 NPO 2